

DECIZIE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz”, reprezentată de avocatul Petru Balan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Egor Kaminski împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de către Egor Kaminski, a fost casată hotărârea din 29 iunie 2018 a Judecătoriai Drochia, sediul Central și a fost emisă o hotărâre nouă, prin care a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Egor Kaminski,

c o n s t a t ă :

La 23 septembrie 2016, Egor Kaminski s-a adresat Judecătoriai Drochia cu cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu și repararea prejudiciului moral.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că a fost angajat în cadrul Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” începând cu anul 2013, iar la 25 aprilie 2016 a fost promovat în funcția de mecanic principal, șef al secției transport manager transport rutier.

A menționat că începând cu luna iulie 2016, pârâtul prin diverse acțiuni ilegale a aplicat sancțiuni în privința sa, iar în consecință dânsul a fost eliberat ilegal din funcție.

Reclamantul a relatat că potrivit ordinului nr.260-k din 01 iulie 2016 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, în temeiul art. 206 alin. (1) lit. a), b), c) Codul muncii, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară, sub formă de muștrare aspră,

ca urmare a încălcărilor stabilite în Actul de audit din 17 iunie 2016 pentru perioada a doua, din semestrul anilor 2014–2015.

Egor Kaminski a considerat că acest ordin a fost emis contrar prevederilor art.210 Codul muncii or, acesta nu conține temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii disciplinare și nu indică ce abateri au fost admise de el, precum și termenul de contestare și organul la care poate fi contestată sancțiunea disciplinară.

Ca urmare, aceste circumstanțe au ca efect ilegalitatea ordinului privind aplicarea sancțiunii disciplinare și anularea acestuia.

A indicat că ulterior la 29 iulie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” a emis ordinul nr.197/OD/P potrivit căruia, a fost formată o comisie pentru efectuarea anchetei de serviciu privitor la încălcările stabilite în Actul de audit din 17 iunie 2016 și a fost suspendat contractul individual de muncă pe perioada efectuării anchetei de serviciu.

Astfel, a notat că ilegal a fost suspendat contractul individual de muncă, în condițiile în care pentru încălcările stabilite în Actul de audit din 17 iunie 2016, i-a fost aplicată la 01 iulie 2016 sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare aspră, or, potrivit art.206 alin. (4) Codul muncii pentru aceeași abatere disciplinară nu se poate aplica decât o singură sancțiune.

La 15 august 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” a emis ordinul nr.335-k, potrivit căruia în privința sa a fost aplicată sancțiunea sub formă de mustrare aspră, în temeiul art.206 lit. c) Codul muncii, pentru faptul că la 12 august 2016 a lipsit de la locul de muncă mai mult de 4 ore consecutiv.

Egor Kaminski a opinat că nu a admis abaterea disciplinară imputată, or, conform ordinului din 29 iulie 2016, în perioada anchetei de serviciu a fost suspendat contractul individual de muncă, astfel dânsul nu a cunoscut despre finalizarea anchetei de serviciu și nu cunoștea când trebuia să se prezinte la serviciu.

Prin urmare, în privința lui ilegal a fost aplicată cea de-a doua sancțiune disciplinară sub formă de mustrare aspră.

La 15 august 2016 a fost emis ordinul nr.336-k cu privire la concedierea sa, iar ca temei a servit încălcarea repetată pe parcursul unui an a obligațiilor de muncă, dacă anterior au fost aplicate sancțiuni disciplinare și faptul comiterii de către salariatul care mânuiește nemijlocit valori bănești sau materiale, a unor acțiuni culpabile, dacă aceste acțiuni pot servi temei pentru pierderea încrederii angajatorului față de salariatul respectiv.

Având în vedere că nu i-au fost aduse la cunoștință acțiunile culpabile care au fost săvârșite de către el, în urma căruia Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” și-a pierdut încrederea față de el și nu au fost probate acțiunile ilegale, ordinul de concediere urmează a fi anulat.

Așadar, reclamantul a considerat că a fost prejudiciat moral, estimând acest prejudiciu la suma de 50 000 de lei.

Reclamantul a solicitat anularea ordinului nr.260-k din 01 iulie 2016 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare în partea aplicării sancțiunii sub formă de mustrare aspră, anularea ordinului nr.197/OD/P din 29 iulie 2016 cu privire la efectuarea anchetei de serviciu, în partea ce privește suspendarea contractului individual de muncă, anularea ordinului nr.335-k din 15 august 2016 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră, anularea ordinului nr.336-k din 15 august 2016 cu privire la concediere, restabilirea în funcția de mecanic principal-șef al secției transport-manager transport rutier în cadrul

Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz”, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă începând cu 15 august 2016 și până la data repunerii în funcție, încasarea sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 8 decembrie 2016 a Judecătoriei Drochia, cauza civilă, a fost strămutată după competență la Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău. (f.d. 43, vol.I)

Prin încheierea din 27 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, cauza civilă a fost suspendată și dosarul civil a fost expediat Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului de competență jurisdicțională. (f.d. 47-48, vol.I)

Prin încheierea din 15 martie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost constatată competența Judecătoriei Drochia, la judecarea în fond a cauzei civile și a fost remisă cauza spre judecare în fond la Judecătoria Drochia. (f.d. 54-56, vol.I)

Prin încheierea din 11 mai 2017, cauza civilă a fost strămutată spre judecare la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (f.d. 69, vol.I)

Prin încheierea din 05 iulie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost constatată competența Judecătoriei Drochia, sediul Central, la judecarea în fond a cauzei civile și a fost remisă cauza spre judecare în fond la Judecătoria Drochia, sediul Central. (f.d. 54-56, vol.I)

Prin hotărârea din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de către Egor Kaminski împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu și repararea prejudiciului moral.

Prin decizia din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de către Egor Kaminski, a fost casată hotărârea din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și a fost pronunțată o hotărâre nouă, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către Egor Kaminski a fost admisă parțial.

A fost anulat ordinul Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” nr.260-k din 01 iulie 2016 privind aplicarea față de Egor Kaminski a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră.

A fost anulat ordinul Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” nr.197/OD/P din 29 iulie 2016 privind dispunerea efectuării anchetei de serviciu în partea ce privește suspendarea contractului individual de muncă, încheiat între Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” și Egor Kaminski.

A fost anulat ordinul Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” nr.335-k din 15 august 2016 cu privire la aplicarea față de Egor Kaminski a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră.

A fost anulat ordinul Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” nr.336-k din 15 august 2016 cu privire la aplicarea față de Egor Kaminski a sancțiunii disciplinare sub formă de concediere.

A fost restabilit Egor Kaminski în funcție de mecanic principal șef al secției de transport-manager transport rutier la S.R.L. „Moldovatransgaz”.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” în beneficiul lui Egor Kaminski salariul mediu pentru lipsa forțată de la serviciu pe perioada 29 iulie 2016 – 29 ianuarie 2019 în mărime de 379 425 de lei și 15 000 de

lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și suma de 11 300 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 20 094 de lei.

La 12 martie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz”, reprezentată de avocatul Petru Balan a declarat recurs împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, bazându-se pe art.432 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă.

Pledând pentru admiterea recursului, recurentul a indicat că instanța de apel a încălcat prevederile art. 89 alin. (1) Codul muncii, prin faptul că a dispus restabilirea intimatului într-o altă funcție, decât cea pe care acesta a deținut-o până la concediere.

Astfel, prin acordul adițional din 01 iulie 2016 la contractul individual de muncă nr. 02/13 din 14 ianuarie 2013, Egor Kaminski a fost numit în funcția de mecanic principal, manager pe transporturi, și respectiv, se deduce că ultima funcție a acestui salariat nu a fost cea de șef al Secției de transport, așa precum a indicat instanța de apel greșit în dispozitivul său.

De fapt, ultima funcție a intimatului este chiar și menționată de instanța de apel în pct. 104 din decizie, dar din motive necunoscute instanța de apel nu a dispus restabilirea salariatului pe care a considerat că a fost concediat greșit, în ultima funcție deținută.

Recurentul a considerat că prin aceasta instanța de apel a depășit limitele judecării apelului, așa cum acestea sunt reglementate de art. 373 Codul de procedură civilă.

Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz”, reprezentată de avocatul Petru Balan a susținut că instanța de apel a aplicat greșit prevederile art. 90 alin. (2) Codul muncii, aceasta deoarece la materialele cauzei civile nu există niciun certificat privind salariul mediu lunar al intimatului, iar calculul instanței de apel indicat în pct. 132 din decizie este greșit, or, fișele de salariu nu reprezintă dovada salariului mediu.

În acest sens, recurentul a menționat că salariul mediu se calculează exclusiv potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 426 din 26 aprilie 2004 privind aprobarea Modulului de calculare a salariului mediu.

La fel, a precizat că instanța de apel a aplicat incorect și prevederile art. 87 Codul muncii, constatând eronat că intimatul ar fi fost concediat în absența acordului comitetului sindical de la unitate. Or, în prima instanță, intimatul (având calitatea de reclamant) nu a formulat nicio obiecție în privința acestei împrejurări, astfel că nici instanța nu a pus problema și nici Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” nu au formulat apărări în această privință, deoarece a prezumat că reclamantul nu pretinde că ar fi fost concediat fără acordul comitetului sindical.

De fapt, atât recurentul, cât și intimatul cunosc foarte bine că acordul comitetului sindical a fost obținut în prealabil.

Astfel, odată ce intimatul a pus această problemă pentru prima dată în instanța de apel, reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” a confirmat în ședință existența acordului comitetului sindical și a solicitat instanței timp să prezinte copia actelor probatorii în acest sens.

Instanța de apel a acordat timp Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” pentru prezentarea dovezii de existență a acordului comitetului

sindical și a solicitat prezentarea unei copii actului de audit efectuat la Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” de către secția audit intern a Societății pe Acțiuni „Moldovagaz”, însă la următoarea ședință a refuzat administrarea acestor dovezi, pe motiv că intimatul în apel nu mai poate prezenta probe noi.

Prin urmare, instanța de apel în această parte a încălcat prevederile art. 119¹ alin. (2) și art. 372 ale Codului de procedură civilă.

Mai indică că intimatul nu a fost concediat fără existența acordului comitetului sindical.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin referința din 20 mai 2019, expediată prin intermediul oficiului poștal, Egor Kaminski, prin intermediul avocatului Eugeniu Bujoreanu a solicitat declararea cererii de recurs ca fiind inadmisibilă, cu menținerea deciziei instanței de apel.

La 27 mai 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz”, reprezentată de avocatul Petru Balan, a depus recurs suplimentar, la care a anexat probe care au fost refuzate de Curtea de Apel Bălți, și anume, acordul comitetului sindical, precum și actul de audit a Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz”, efectuat de Secția audit intern a Societății pe Acțiuni „MoldovaGaz”.

Suplimentar a menționat că contrar art. 90 alin. (2) Codul muncii, calculul salarial a fost efectuat greșit, aceasta deoarece la materialele cauzei nu se regăsește certificatul salarial în acest sens.

De asemenea, intimatul a fost restabilit într-o altă funcție decât cea pe care a deținut-o până la concediere, și anume, mecanic principal, manager pe transporturi.

Un al treilea aspect, este și faptul că acordul organului sindical prevăzut la art. 87 Codul muncii, a fost acordat la concedierea intimatului, însă acest argument a apărut abia în instanța de apel, din care motiv nu a fost prezentată această probă în prima instanță.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 29 ianuarie 2019, astfel recursul declarat la 12 martie 2019, este în termen.

În conformitate cu art.439 alin.(2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Prin încheierea din 29 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz”, reprezentată de avocatul Petru Balan a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz”, reprezentată de avocatul Petru Balan, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și a transmite cauza spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) - (2), (4) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din materialele cauzei rezultă că Egor Kaminski în baza contractului individual de muncă nr. 02/813 din 14 ianuarie 2013, a fost angajat în cadrul Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” în funcție de șofer de categoria B – clasa III. (f.d. 134-137, vol.I)

Ulterior, la 01 iulie 2016, prin Acordul adițional la contractul individual de muncă nr. 02/13 din 14 ianuarie 2013, a fost modificat pct. 1 al contractului, și anume, salariatul a fost primit la muncă, în funcție de mecanic principal-manager transporturi, serviciul de transport. (f.d. 138, vol.I)

Prin carnetul de muncă anexat la materialele cauzei, se atestă că Egor Kaminski, la 25 aprilie 2016, a fost promovat în cadrul Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” în funcție de mecanic principal - șef Secției de transport –manager transport rutier. (f.d. 10, vol.I)

Însă, la actele cauzei nu a fost anexat un ordin privind promovarea acestuia în funcția respectivă.

Se constată că potrivit procesului-verbal al ședinței Comisiei de Inventariere din 16 iunie 2016, s-a dispus încasarea de la Egor Kaminski a sumei de 22 739,11 de lei în contul neajunsului de marfă depistat (f.d. 105-107, vol.I)

Prin actul din 29 iunie 2019 a Comisiei privind ancheta de serviciu, s-a depistat neajunsul de marfă și s-a propus administrației Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” să-l oblige pe Egor Kaminski să înlocuiască marfa necalitativă în termen de până la 01 iulie 2016, iar în caz de imposibilitate să achite contravaloarea acesteia (f.d. 112, vol.I).

Din procesul-verbal al Comisiei disciplinare din 01 iulie 2016 a Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” rezultă că Comisia a solicitat explicații de la Egor Kaminski asupra depistării neajunsului de marfă și a intervenit cu propunerea administrației Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” de a aplica sancțiuni disciplinare mai multor salariați, inclusiv și lui Egor Kaminski (f.d. 116-117, vol.I).

După cum denotă actele cauzei, prin ordinul Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” nr. 260-K din 01 iulie 2017 „Cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare”, în baza controlului de audit intern și al controlului Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” privind activitatea financiară a Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz”, în semestrul 2 al anilor 2014-2015, mai multor salariați le-au fost aplicate sancțiuni disciplinare, sub formă de mustrare aspră, inclusiv și lui Egor Kaminski (f.d. 12, vol.I).

Ulterior, la 29 iulie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” prin ordinul nr. 197/OD/P a dispus crearea unei Comisii de anchetă pe perioada suspendării contractului individual de muncă cu Egor Kaminski (f.d. 119, vol.I).

Prin urmare, se constată că la 11 august 2016, Comisia de anchetă a emis încheierea, prin care a propus administrației Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz”, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. k) Codul muncii, aplicarea față Egor Kaminski a sancțiunii disciplinare, sub formă de concediere și obligarea acestuia de a recupera prejudiciile cauzate societății comerciale (f.d. 129-130, vol.I).

Este cert și faptul că potrivit ordinului nr. 335-K din 15 august 2016 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, în temeiul art. 206 lit. c) Codul muncii lui Egor Kaminski i-a fost aplicată sancțiunea, sub formă de mustrare aspră pentru încălcarea gravă a disciplinei muncii, și anume, pentru lipsa nemotivată de la serviciu mai mult de 4 ore (f.d. 14, vol.I).

La fel, s-a stabilit că prin ordinul nr. 336-K din 15 august 2016 „Cu privire la concediere”, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. g) și k) Codul muncii, pentru încălcarea repetată a obligațiilor de serviciu în decursul unui an, prezența sancțiunilor disciplinare și comiterea acțiunilor care pot servi temei pentru pierderea încrederii angajatorului, s-a dispus desfacerea contractului individual de muncă cu Egor Kaminski din 15 august 2016. (f.d. 15, vol.I)

Înaintând acțiunea în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz”, Egor Kaminski a solicitat anularea ordinului nr.260-k din 01 iulie 2016 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare în partea aplicării sancțiunii sub formă de mustrare aspră, anularea ordinului nr.197/OD/P din 29 iulie 2016 cu privire la efectuarea anchetei de serviciu, în partea ce privește suspendarea contractului individual de muncă, anularea ordinului nr.335-k din 15 august 2016 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră, anularea ordinului nr.336-k din 15 august 2016 cu privire la concediere, restabilirea în funcția de mecanic principal-șef al secției transport-manager transport rutier în cadrul Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz”, încasarea salariului pentru

absența forțată de la muncă începând cu 15 august 2016 și până la data repunerii în funcție, încasarea sumei de 50 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii depuse de către Egor Kaminski.

În consolidarea soluției sale, prima instanță a constatat că la emiterea ordinului nr.260-k din 01 iulie 2016 privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de muștrare aspră în privința lui Egor Kaminski, Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” a respectat atât condițiile de ordin procedural privind procedura disciplinară, cât și prevederile art.210 Codul muncii privind indicarea temeiurilor de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii.

Cu referire la ordinul nr.197 din 01 iulie 2016, prima instanță a reținut că reclamantul nu a prezentat anumite argumente certe privind ilegalitatea acestuia, or, comisia disciplinară a fost instituită în baza prevederilor art.208 alin.(2) Codul muncii, având la bază rezultatele controalelor de audit din 07 iulie 2016. Astfel, în baza art.78 alin.(2) lit. a) Codul muncii, contractul individual de muncă încheiat cu Egor Kaminski, corect a fost suspendat pe durata anchetei de serviciu.

Instanța de fond a remarcat că urmare a reluării raporturilor de muncă și reieșind din faptul că lui Egor Kaminski i-a fost adusă la cunoștință reluarea raportului de muncă și deoarece acesta nu s-a prezentat neîntemeiat la locul de muncă la 12 august 2016, prin ordinul nr.335-k din 15 august 2016 i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de muștrare aspră.

Totodată, prima instanță a opinat că angajatorul ținând cont de rezultatele controlului de serviciu a respectat prevederile art. 210 Codul muncii și a emis justificat ordinul de concediere nr.336-k din 15 august 2016 în temeiul art.86 alin.(1) lit. g) și k) Codul muncii.

Judecând apelul declarat de către Egor Kaminski, instanța de apel a ajuns la concluzia temeinicii apelului, casării hotărârii din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care cererea de chemare în judecată depusă de către Egor Kaminski a fost admisă parțial.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Bălți a constatat că prin ordinul nr.260-k din 01 iulie 2016 au fost sancționați mai mulți angajați ai Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz”, inclusiv și Egor Kaminski, iar în ordin nu a fost specificat temeiul de fapt pentru care a fost sancționat ultimul, în ce constă fapta sau abaterea disciplinară comisă de acesta.

În acest sens, instanța de apel a menționat că ordinul nu corespunde art. 210 alin. (1) Codul muncii și respectiv urmează a fi anulat.

Cu privire la pretenția privind anularea ordinului nr.197/OD/P din 29 iulie 2017, Colegiul civil a concluzionat că ancheta de serviciu și ordinul privind efectuarea anchetei de serviciu se emite anterior aplicării sancțiunii disciplinare, pe când la caz, Egor Kaminski a fost deja sancționat la 01 iulie 2016 prin ordinul nr.260-k ceea ce generează anularea ordinului nr.197/OD/P din 29 iulie 2016, care a fost emis după aplicarea sancțiunii disciplinare.

Curtea de Apel Bălți a stabilit că pe perioada efectuării anchetei de serviciu a fost suspendat contractul individual de muncă cu Egor Kaminski, iar la 11 august 2016 Comisia de anchetă a emis încheierea privind rezultatele controlului de serviciu.

Ulterior, la 15 august 2016 angajatorul l-a informat în scris pe Egor Kaminski despre necesitatea prezentării explicației privind lipsa de la serviciu la 12 august 2018 și în aceeași zi a fost scrisă explicația, invocându-se că nu a fost informat despre data când trebuia să reia activitatea.

Instanța de apel a concluzionat că în ordinul nr.197/OD/P din 29 iulie 2016 nu s-a indicat perioada în care se va efectua ancheta de serviciu, perioada suspendării, nu există niciun înscris care să confirme că Egor Kaminski a fost înștiințat despre data la care trebuia să revină la serviciu.

Respectiv, lipsa acestuia de la serviciu la 12 august 2016 nu poate fi considerată nemotivată, iar în final, ordinul Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” nr.335-k din 15 august 2016 cu privire la aplicarea lui Egor Kaminski a sancțiunii, sub formă de mustrare aspră, este ilegal și urmează a fi anulat.

Ce ține de pretenția privind anularea ordinului Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” nr.336-k din 15 august 2016 cu privire la concedierea lui Egor Kaminski, acesta urmează a fi anulat, deoarece angajatorul nu poate aplica decât una din sancțiunile prevăzute de lege, iar încălcarea obligațiilor de muncă, sancționate odată disciplinar, nu poate face ulterior obiectul unei noi sancțiuni disciplinare.

La caz, sancțiunea disciplinară sub formă de concediere s-a aplicat în temeiul rezultatelor cercetării de serviciu efectuate în baza ordinului nr.197/OD/P din 19 iulie 2016, iar în încheiere s-a menționat că pentru comiterea abaterilor, Egor Kaminski a fost deja pedepsit prin ordinul nr.260-k din 01 iulie 2016.

În consecință, este cert că pentru unele și aceleași abateri Egor Kaminski a fost pedepsit de două ori, fapt care este inadmisibil.

Un alt temei de anulare a ordinului de concediere nr.336-k din 15 august 2016 este și faptul că nu a fost consultat în prealabil organul sindical și nici nu s-a cerut acordul acestuia or, Egor Kaminski este membru al sindicatului și urma a fi solicitat obligatoriu acordul comitetului sindical.

Colegiul civil a mai constatat că Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” a omis și termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare sub formă de concediere, or, prin actul de inventariere din 16 iunie 2016 s-a stabilit că Egor Kaminski a admis încălcări în activitatea sa, iar prin Actul de revizie a Societății cu Răspundere Limitată „Moldovagaz” din 17 iunie 2016 s-a propus angajatorului aplicarea față de acesta a sancțiunii disciplinare sub formă de concediere, fapt care s-a și produs prin ordinul nr.336-k din 15 august 2016, or, art. 209 alin. (1) Codul muncii, prevede că sancțiunea disciplinară se aplică de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei. La fel, la caz, s-a depășit și termenul de efectuare a anchetei de serviciu de o lună.

Deoarece procedura de aplicare a sancțiunii disciplinare sub formă de concediere a lui Egor Kaminski nu corespunde prevederilor legale, instanța a admis pretenția privind anularea ordinului de concediere, dispunând restabilirea lui în funcția deținută anterior concedierii, mecanic principal șef al secției de transport-manager transport rutier, cu compensarea salariului pe care nu l-a obținut pe perioada cât a fost privat de posibilitatea de a munci 29 iulie 2016 – 29 ianuarie 2019, și anume, suma de 378 425 de lei, cât și a prejudiciului moral în mărime de 15 000 de lei.

Instanța de recurs conchide, însă, că o astfel de soluție rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că decizia instanței de apel, trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în proces, și să răspundă în mod expres la toate cererile și obiecțiile formulate de apelant și intimat (Principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84) 5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea justiției adoptată de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei la 28 februarie 1984).

Astfel, formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), oficialitate și relevanță.

Atunci, când instanța de apel, examinând apelul, adoptă o decizie prin care casează hotărârea primei instanțe (total sau parțial) cu adoptarea unei noi soluții, urmează a ține cont de faptul, că instanța de apel este obligată să examineze cauza, în limita pretențiilor înaintate de reclamant.

În conformitate cu art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 119¹ alin. (2) Cod de procedură civilă, proba care nu a fost prezentată în condițiile alin. (1) nu va mai putea fi administrată pe parcursul procesului decât în cazul în care: participantul a fost în imposibilitate de a prezenta proba în termen și administrarea probe nu duce la întreruperea ședinței.

În același timp, art. 372 alin. (1) Cod de procedură civilă, stipulează că părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă acestea respectă prevederile art.119¹ alin. (2), dacă acestea nu au fost reclamate de către prima instanță la cererea participanților la proces sau dacă au fost restituite în mod nejustificat de către prima instanță.

Iar, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, referindu-se doar la susținerile lui Egor Kaminski, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului sub toate aspectele, în raport cu regulile și legislația ce guvernează

litigiul în cauză, precum și explicațiile Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” expuse atât în prima instanță, cât și în instanța de apel.

În asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că contrar normelor sus-citate, instanța de apel, judecând apelul declarat de către Egor Kaminski nu a dat apreciere tuturor probelor din materialele cauzei, în raport cu cele invocate de Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz”, precum și nu a purces la argumentarea propriu zisă a admisibilității unor probe și respingerii altor probe, iar ca rezultat a evitat combaterea alegațiilor expuse pe parcursul examinării cauzei de către Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz”.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție evidențiază că instanța de apel la adoptarea deciziei, prin care a admis acțiunea depusă de către Egor Kaminski, a ignorat explicațiile și probele prezentate de Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz”, or, din procesul-verbal al ședinței de judecată din 20 decembrie 2018, reiese cu certitudine că la întrebarea instanței de apel, a fost indicat faptul că angajatorul la concedierea din funcție a lui Egor Kaminski a solicitat acordul comitetului sindical, însă acest aspect nu a fost pus în discuție în prima instanță, din care motiv nu a fost prezentată o dovadă în acest sens. (f.d. 35, vol.II)

În această ordine de idei, instanța de recurs notează că în prima instanță, intimatul nu a formulat nicio obiecție în privința acestei circumstanțe, astfel că prima instanță nu a pus problema și nici Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” nu a formulat apărări în această privință, deoarece se prezumă că Egor Kaiminski nu pretinde că ar fi fost concediat fără acordul comitetului sindical.

De altfel, se deduce că atât Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz”, cât și Egor Kaiminski cunosc despre acordul comitetului sindical, deoarece acesta a fost obținut în prealabil.

Mai mult, la ședința de judecată din 23 ianuarie 2019, instanța de apel a restituit reprezentantului Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” probe noi, și anume, procesul-verbal al comitetului sindical, care include în sine decizia acestuia referitor la concedierea lui Egor Kaiminski și actul de control financiar complex, invocând că la faza respectivă acestea sunt inadmisibile, deoarece urmau a fi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare la examinarea cauzei în instanța de fond sau la faza pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare în instanța de apel, astfel termenul a expirat, iar ca urmare partea a fost decăzută din dreptul de a prezenta probe noi (f.d. 36, vol.II).

Or, Curtea de Apel Bălți verificând materialul probator al cauzei, precum și analizând procesul-verbal al ședințelor de judecată din prima instanță, urma să constate că acest aspect nu a fost abordat în cadrul procesului, iar chestiunea cu privire la acordul comitetului sindical a survenit abia la faza ascultării explicațiilor participanților la proces în instanța de apel, asupra căror Curtea de Apel Bălți în mod obligatoriu urma să se expună în raport cu materialul probator al cauzei.

Așadar, în acest context, instanța de apel nejustificat a restituit procesul-verbal al comitetului sindical, adoptat în sensul art. 87 Codul muncii, care include în sine decizia acestuia referitor la concedierea lui Egor Kaminski și actul de control financiar complex, cu toate că aceste probe urmau a fi examinate și cercetate.

Or, părțile la proces sunt în drept să prezinte noi probe dacă acestea respectă prevederile art.119¹ alin. (2) și dacă acestea nu au fost reclamate de către prima instanță la cererea participanților la proces.

În plus, având în susținere art. 122 alin. (4) Cod de procedură civilă, se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanții la proces până la data stabilită de judecător, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 119¹ și art. 372 alin. (1), pe când la caz, instanța de recurs consideră că Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” se află în situația stabilită la art. 119¹ alin. (2) Cod de procedură civilă.

La acest capitol este inerent a specifica art. 240 alin. (2) Cod de procedură civilă, care reglementează că dacă, în timpul deliberărilor, consideră necesară clarificarea unor noi circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei sau cercetarea suplimentară a probelor din dosar, instanța judecătorească emite o încheiere de reluare a dezbaterilor judiciare. După examinarea cauzei în fond, instanța audiază din nou pledoariile participanților la proces.

Prin urmare, argumentul instanței de apel, susținut în vederea anulării ordinului de concediere nr.336-k din 15 august 2016, precum că nu a fost consultat în prealabil organul sindical și nici nu s-a cerut acordul acestuia, nu poate fi reținut, aceasta deoarece în cadrul ședințelor de judecată din 20 decembrie 2018, și respectiv, din 29 ianuarie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” a indicat că există acordul comitetului sindical și a prezentat procesul-verbal, însă această probă a fost restituită, cu toate că indisolubil Curtea de Apel Bălți urma să reia dezbaterile judiciare, pentru a clarifica circumstanțele noi, importante pentru soluționarea cauzei și să cerceteze suplimentar probele din dosar.

Sub un alt aspect, se va puncta că Curtea de Apel Bălți în mod pripit a dispus restabilirea lui Egor Kaminski în cadrul Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatransgaz” în funcție de mecanic principal-șef al Secției de transport – manager transport rutier, încalcând art. 89 alin. (1) Codul muncii.

Or, ultimul până la concediere a deținut o altă funcție, și anume, mecanic principal, manager pe transporturi, fapt confirmat prin Acordul adițional din 1 iulie 2016 a contractului individual de muncă nr. 02/13 din 14 ianuarie 2013.

La acest segment, instanța de recurs consideră oportun de a învedera că însăși instanța de apel în decizia contestată s-a referit în pct.104 la Acordul adițional din 01 iulie 2016, prin care se atestă cu certitudine funcția deținută de către Egor Kaminski, or, în caz de divergențe între înscrisurile anexate la materialul probator al cauzei, Curtea de Apel Bălți urma să reia procesul în sensul art. 235 alin. (2) Cod de procedură civilă, care indică că în cazul în care, în timpul pledoariilor sau după încheierea lor, instanța consideră că trebuie clarificate noi circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei, aceasta dispune printr-o încheiere reluarea examinării cauzei în fond și a pledoariilor, conform regulilor generale.

Astfel, instanța de recurs remarcă că deși, instanța de apel nu a calificat cu certitudine funcția deținută de către Egor Kaminski la momentul concedierii, aceasta urma să solicite de la angajator ordinul de angajare în funcția de mecanic principal-șef al Secției de transport – manager transport rutier, or, în acest caz, restabilind intimatul în funcția menționată, s-a depășit limitele judecării apelului în sensul art. 373 Cod de procedură civilă, ceea ce este inadmisibil.

Totodată, instanța de recurs consideră neargumentată suficient și concluzia instanței de apel ce vizează încasarea plăților salariale pentru absența forțată de la

muncă începând cu 15 august 2016 și până la data repunerii în funcție, având în susținere dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 426 din 26 aprilie 2004 privind aprobarea Modulului de calculare a salariului mediu.

Sub acest aspect, este necesar de evidențiat că la dosar nu se regăsește un certificat privind salariul mediu lunar a lui Egor Kaminski, pe ultimele 3 luni de zile, pentru a putea fi dispusă calcularea și încasarea justificată a plăților salariale, or, în baza a două fișe de calul pentru luna iunie și august 2016, care sunt contradictorii referitor la funcția deținută de acesta, pe care s-a bazat instanța de apel, nu puteau fi calculate plățile salariale pentru absența forțată de la muncă începând cu 15 august 2016 și până la data repunerii în funcție, deoarece și sumele deviază de la o lună la alta.

De altfel, în lipsa unui certificat privind salariul mediu lunar a lui Egor Kaminski, pe ultimele 3 luni de zile, Curtea de Apel Bălți se afla în imposibilitate de a calcula corect și justificat plățile salariale pentru absența forțată de la muncă.

Pe cale de consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel nu a dat apreciere per ansamblu, atât asupra explicațiilor participanților la proces, cât și înscrisurilor anexate la dosar, cu toate că indisolubil la caz, urmau a fi reținute aceste aspecte.

În contextul celor expuse, argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs sunt întemeiate, deoarece reieșind din specificul acțiunii deduse judecății, precum și în scopul stabilirii temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor, alături de cele constatate, era indispensabil de a solicita toate probele necesare și a le da o apreciere corespunzătoare prin prisma art. 121, 122 și 130 ale Codului de procedură civilă.

Ca urmare, în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse cercetării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

În această ordine de idei este cert că omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, indică direct la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

La caz, prezintă relevanță și faptul că folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, reieșind din specificul acestuia, presupune prin sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt și de drept, care, este diferită de la caz la caz.

În atare situație, având ca bază dispozițiile art. 130 alin. (1), (2), (3), (4), (5) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor

reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

Distinct de cele relatate, la caz, se constată că de fapt instanța de apel a examinat superficial cauza civilă, adoptând o decizie contradictorie și fără argumentare clară, aprecierea probelor dată de instanța judecătorească fiind arbitrară și duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, iar instanța de recurs este în imposibilitatea de a înlătura neajunsurile invocate supra.

Având în vedere circumstanțele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu trimiterea cauzei spre rejudecare în fond în instanța de apel, or, toate circumstanțele invocate raportate la normele juridice respective nu pot fi înlăturate de instanța de recurs.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 442, 444, 445 alin. (1) lit. c) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz”, reprezentată de avocatul Petru Balan.

Se casează decizia din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Egor Kaminski împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Moldovatrangaz” cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la serviciu și repararea prejudiciului moral, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Victor Burduh